

ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ПОГОДЖУЮ

Гарант освітньої програми

Світлана СМОЛЕНСЬКА
« 30 » серпня 2022 року

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. завідувача кафедри

Людмила СИМОНЦЕВА
« 26 » серпня 2022 року
Протокол засідання кафедри
публічного управління та права ХДАЕУ
від « 26 » серпня 2022 р. № 1

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Історія суспільства, державності та господарства України

Назва навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

Освітня програма – Архітектура та містобудування

Спеціальність – 191 Архітектура та містобудування

Галузь знань – 19 Архітектура та будівництво

Херсон – 2022

Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни	Історія суспільства, державності та господарства в Україні
Факультет	Економічний
Назва кафедри	Публічного управління та права
Викладач	Сачко Дар'я Вікторівна; кандидат історичних наук; старший викладач кафедри публічного управління та права
Контактна інформація	0505646292, d_v_sachko@ukr.net
Графік консультацій	Вівторок, із використанням платформи ZOOM та мобільних месенджерів Viber або Telegram
Програма дисципліни	<p>Тема 1. Вступ до курсу. Витоки українського народу та його державності</p> <p>Тема 2. Україна княжої доби</p> <p>Тема 3. Україна у складі іноземних держав XIV – XVII ст.</p> <p>Тема 4. Козацька доба в історії України</p> <p>Тема 5. Україна у складі Російської та Австрійської (Австро-Угорської) імперій. Українське національне відродження</p> <p>Тема 6. Українські землі на початку XX ст.</p> <p>Тема 7. Українська національна революція 1917-1921 рр.</p> <p>Тема 8. Західноукраїнські землі у міжвоєнний період</p> <p>Тема 9. Україна у складі СРСР</p> <p>Тема 10. Україна в умовах незалежності. Геополітика незалежної України</p>
Мова викладання	українська

1. Анотація курсу

Анотація курсу	Вивчення дисципліни спрямоване на вивчення різних періодів розвитку українського народу, етапи становлення державності, основні тенденції еволюції та трансформацій суспільно-політичного та господарсько-економічного життя українців від найдавніших часів до сьогодення. Основний акцент дисципліни спрямованих на розгляд проблемних питань розвитку України, що характеризують її як державу, що має право на гідне та рівне становище у європейському та світовому просторі.
Інформаційний пакет дисципліни	

2. Мета та завдання курсу

Мета викладання дисципліни	Формування у здобувачів сучасного критичного мислення на основі усвідомлення причинно-наслідкових зв'язків історичного розвитку українського суспільства в усіх його проявах (суспільно-політичному, економічному, ментальному) в цивілізаційному контексті, розуміння сутності перетворень на території України, її місця і ролі в європейському та світовому просторі.
Завдання вивчення дисципліни	<ul style="list-style-type: none"> - формування знань з історії України та критична оцінка її найбільш дискусійних проблем; - формування навичок встановлення причинно-наслідкових зв'язків історичного розвитку українського

	<p>суспільства;</p> <ul style="list-style-type: none"> - виховання гуманізму, демократичних цінностей, терпимості до інакомислення, здатності до діалогу, толерантного й неупередженого ставлення до представників інших народів; - формування національної самосвідомості та навичок відстоювання громадську позиції; - формування навичок критично аналізувати суспільно й особистісно значущі світоглядні проблеми суспільно-політичного та економічного розвитку України; - опанування навичок роботи з інформаційними матеріалами, підбором джерел та літератури.
--	--

3. Програмні компетентності та результати навчання

Компетентності здобувача вищої освіти, сформовані в результаті вивчення курсу	
Загальні	ЗК03. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК09. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
Спеціальні (фахові)	СК01. Усвідомлення соціально-економічних і культурних аспектів архітектури та містобудування.
Програмні результати навчання (ПРН)	
ПРН	ПР03. Застосовувати теорії та методи фізико-математичних, природничих, технічних та гуманітарних наук для розв'язання складних спеціалізованих задач архітектури та містобудування.

4. Місце навчальної дисципліни у структурі освітньої програми

Рік викладання	2022 - 2023
Семестр	другий
Курс	перший
Обов'язкова компонента / Вибіркова компонента	Обов'язкова компонента ОК 02
Пререквізити	«Філософія»
Постреквізити	«Історія стилів мистецтва», «Історія світової архітектури»

5. Обсяг курсу на поточний навчальний рік

Кількість кредитів / годин	4 кредити / 120 годин
Лекції	22 год.
Практичні / Семінарські	18 год. семінарських
Лабораторні	–
Самостійна робота	80 год.
Форма підсумкового	2 семестр – екзамен

контролю	
----------	--

6. Технічне та програмне забезпечення / обладнання

Технічне та програмне забезпечення	платформи ZOOM та мобільних месенджерів Viber або Telegram, веб-середовище Moodle
Обладнання	платформи ZOOM та мобільних месенджерів Viber або Telegram

7. Політика курсу

Загальні вимоги	Здобувачі вищої освіти повинні планомірно та систематично засвоювати навчальний матеріал. Активно працювати під час практичних занять, брати участь в обговорення дискусійних питань, повною мірою долучатись до активних форм навчання.
Політика щодо дедлайнів і перекладання	Письмові роботи, надані з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (20 %)
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. Процедура відпрацювання попущених занять з об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування) відбувається у встановлених викладачем час. Не запізнюватись на заняття. Дотримуватись техніки безпеки. Завчасно ознайомлюватись з темою практичної роботи.
Політика щодо виконання завдань	Позитивно оцінюються відповідальність, старанність, креативність, фундаментальність. Під час підготовки до практичних занять виконання самостійної роботи необхідно спиратись на конспект лекцій та рекомендовану літературу. Водночас вітається використання інших актуальних джерел з альтернативними поглядами на ті чи інші проблеми з метою участі у дискусії та об'єктивного вивчення тем.
Академічна доброчесність	Роботи здобувачів є виключно оригінальним дослідженням чи міркуванням. Будь-яке списування або плагіат (використання, копіювання підготовлених завдань та/або розв'язання задач іншими здобувачами) тягне за собою анулювання зароблених балів. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час підсумкового контролю, виконання контрольних робіт заборонено.

8. Структура курсу

І	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість				
			годин				балів
			лк	лаб.	сем. / пр.	СР	
згідно розкладу	Тема 1.	Вступ до курсу. Витоки українського народу та його державності	2	–	–	8	5
згідно розкладу	Тема 2.	Україна княжої доби	2	–	2	8	5

згідно розкладу	Тема 3.	Україна у складі іноземних держав XIV – XVII ст.	2	–	2	8	5
згідно розкладу	Тема 4.	Козацька доба в історії України	2	–	2	8	10
згідно розкладу	Тема 5.	Україна у складі Російської та Австрійської (Австро-Угорської) імперій. Українське національне відродження	4	–	2	8	5
згідно розкладу	Тема 6.	Українські землі на початку XX ст.	2	–	–	8	5
згідно розкладу	Тема 7.	Українська національна революція 1917-1921 рр.	4	–	2	8	10
згідно розкладу	Тема 8.	Західноукраїнські землі у міжвоєнний період: суспільно-політична та господарська історія	–	–	2	8	5
згідно розкладу	Тема 9.	Україна у складі СРСР	2	–	2	8	5
згідно розкладу	Тема 10.	Україна в умовах незалежності. Геополітика незалежної України	2	–	4	8	5
Всього:			22	–	18	80	60

9. Форми і методи навчання

Лекція	Словесні методи навчання: пояснення (інформаційно-повідомлювальне, інструктивне-практичне, пояснювальне-спонукальне). Проведення лекційних занять включає: викладення теоретичного матеріалу, використання наочного матеріалу, мультимедійних технологій. Наочні методи навчання, ілюстрування.
Практичні /Семінарські	Семінарські (практичні) заняття передбачають використання словесних методів, методи стимулювання навчальної діяльності (навчальна дискусія, створення ситуації інтересу у процесі викладення, створення ситуації новизни, опора на життєвий досвід студента, аналіз конкретних ситуацій, вирішення проблемних завдань)
Лабораторні	–
Самостійна робота	Підготовка опорного конспекту, тез доповідей, есе, проходження онлайн-курсів

10. Система контролю та оцінювання

Поточний контроль	
Конкретно визначаються методи поточного контролю: усний контроль (опитування, бесіда, доповідь, повідомлення тощо); письмовий контроль (контрольна робота, реферат, виклад матеріалу на задану тему в письмовій формі тощо); комбінований контроль; практичний	

контроль (під час практичних робіт, на практикумах, під час усіх видів практики); тестовий контроль; проблемні ситуації тощо. Оцінювання знань здобувачів на основі поточного контролю відбувається: а) способом перевірки систематичності та активності роботи здобувача над вивченням програмного матеріалу курсу протягом семестру; б) способом виконання завдань самостійної роботи здобувача, зокрема проходження онлайн-курсів, за результатами яких відбувається перезарахування вивчених тем.

Підсумковий контроль

Формою підсумкового контролю є екзамен. Види запитань з відкритими відповідями. Загальна підсумкова оцінка з навчальної дисципліни складається із суми балів за поточну успішність (не більше 60 балів) та екзамен (не більше 40 балів).

Розподіл балів з дисципліни

Поточне оцінювання і контроль змістових частин (бали)										Екзамен	Підсумкова оцінка (екзамен)
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	Max 40	Max 100
Max 5	Max 5	Max 5	Max 10	Max 5	Max 5	Max 10	Max 5	Max 5	Max 5		

11. Шкала оцінювання

Шкала рейтингу ХДАЕУ	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
90-100	A	Відмінно	зараховано
82-89	B	Добре	
74-81	C		
64-73	D	Задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	Незадовільно	не зараховано
1-34	F	Незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням курсу)	

12. Рекомендована література та інформаційні ресурси

Основна література	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бойко О.Д. Історія України: Навч. посіб. 7-те вид., вип., доп. Київ. Академвидав. 2018. 688 с. 2. Віднянський С. В., Лисенко О. Є., Мартинов А. Ю. Український проєкт. Цивілізаційні фронтири та соціокультурні екстреми ХХ – початку ХХІ століть. Аналітична доповідь / НАН України. Інститут історії України. К.: Інститут історії України, 2022. 128 с. 3. Головка В. В., Якубова Л. Д. Україна і виклики посттоталітарного транзиту (1990–2019) / НАН України, Ін-т історії України. Київ: Академперіодика, 2021. 592 с. 4. Даниленко В. М., Крупина В. О., Кульчицький С. В., Лисенко О. Є., Стяжкіна О. В., Якубова Л. Д. Україна в епіцентрі протистояння світових систем (1939–1990) / НАН України, Ін-т історії України. Київ: Академперіодика, 2021. 544 с. 5. Єфіменко Г. Г., Кульчицький С. В., Пиріг Р. Я., Скальський В. В., Якубова Л. Д. Україна й українці в постімперську добу (1917–1939) / НАН України, Ін-т історії України. Київ: Академперіодика, 2021. 620 с. 6. Кульчицький С. Росія і Україна в перший рік після повалення самодержавства: деконструкція більшовицького міфу про революцію. Відп. ред. В. Смолій. НАН України. Інститут історії України. К.: Інститут історії України, 2021. 244 с. 7. Лібер, Ю. Тотальні війни: творення модерної України в 1914–1954 роках. Харків: Віват, 2019. 528 с. 8. Руденко Р. Г., Руденко Г. Р. Нариси соціально-економічної історії України (XIX – початок ХХ століття): монографія. Харків: ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2018. 282 с. 9. Савчук І. Г. Розвиток господарської діяльності на території сучасної України у просторі і часі. НАН України. Інститут історії України, Інститут географії. К.: Інститут історії України, 2019. 210 с. 10. Україна в історії Європи ХІХ – початку ХХІ ст.: історичні нариси. За ред. С. В. Віднянського. НАН України. Інститут історії України. К.: Інститут історії України. 2020. 814 с. 11. Грицак Я. Подолати минуле: глобальна історія України. К.: Портал, 2022. 408 с. 12. Minakov M., Kasianov G., Rojansky M. (eds.). From “the Ukraine” to Ukraine: A Contemporary History, 1991 – 2021. Stuttgart: ibidem-Verlag. 2021. 381 p. 13. Kolesnyk Iryna. Global History. Conceptual History / Preface V. A. Smoliy, A. I. Kudryachenko / NAS of Ukraine. Institute of History of Ukraine, State Institution ‘Institute of World History of the National Academy of Sciences of Ukraine’. Kyiv, 2022. 344 p.
Додаткова	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бармак М. В. Російська військова окупація Правобережної України (друга половина ХVІІІ –ХІХ ст.). Тернопіль: Астон, 2019. 336 с. 2. Вечерський В. В. Спадщина містобудування України: Теорія і практика історико-містобудівних пам'яткоохоронних досліджень населених місць / Науково-дослідний інститут теорії та історії архітектури й містобудування; Головне управління містобудування і архітектури Київської міськдержадміністрації. К.: НДІТІАМ, 2003. 560 с. 3. Гаврилюк О. Українська революція 1917–1921 рр.: економічний вимір. Науковий вісник Східноєвроп. нац. ун-ту ім. Лесі Українки. Серія: Історичні науки. 2018. № 6 (379). С. 41-46.

	<p>4. Гуржій О. І. Україна в суспільно-політичних комбінаціях імперського уряду Росії (30–90-ті рр. XVIII ст.). Київ, 2019. 205 с.</p> <p>6. Гуржій О. Наддніпрянська Україна та зарубіжний світ у соціально-економічних вимірах XVII–XVIII ст. Історичні нариси / Відп. ред. В. А. Смолій. НАН України. Інститут історії України. – Київ: Інститут історії України, 2022. 296 с.</p> <p>7. Лебедева Ю. О. Гібридні війни Росії проти України 1917–1921 і 2014–2019 років та діяльність українських урядів щодо подолання наслідків агресії. Українознавство. 2019. № 2 (71). С. 57-72.</p> <p>8. Лешко Х., Валігун О. Історія формування індустрії гостинності та її сучасний стан в Україні. Сучасні тенденції розвитку індустрії гостинності. 2021. С 63-67.</p> <p>9. Людина, суспільство, влада в давній та ранньомодерній Україні: контексти історичної презентації. Відп. ред. В. Смолій. НАН України. Інститут історії України. К.: Інститут історії України, 2020. 616 с.</p> <p>10. Смолій В., Ясь О. Суспільні ідеали та уявні проєкції українського майбутнього у репрезентації "діючих" генерацій інтелектуалів XX – початку XXI ст. К.: Інститут історії України, 2019. 302 с.</p> <p>11. Бесіди про українську архітектуру / За заг. ред. А. О. Пучкова; Редкол.: З. В. Мойсеєнко-Чепелик, А. О. Пучков, О. В. Чепелик; ПСМ НАМ України. К.: Фенікс, 2013. 224 с.</p> <p>12. Архітектурні пам'ятки України = Architectural monuments of Ukraine / [редкол.: Г. Б. Мунін та ін.]. К. : Агентство по розповсюдженню друку, 2016. 304 с.</p> <p>13. Plochy Serhii. Forgotten Bastards of the Eastern Front. Oxford: Oxford University Press, 2019. 369 p.</p>
<p>Інформаційні ресурси</p>	<p>http://history.org.ua/uk – Інститут історії України НАН України</p> <p>http://www.litopys.org.ua – ІЗБОРНИК. Історія України IX-XVIII ст. Першоджерела та інтерпретації</p> <p>http://uamoderna.com – Україна модерна. Міжнародний інтелектуальний часопис</p> <p>http://www.ukrhistory.narod.ru/ – Українська історична бібліотека</p> <p>https://courses.ed-era.com/courses/EdEra/hi102/Hi102/about - навчальний онлайн-курс «Історія: Зародження української нації»</p> <p>https://courses.prometheus.org.ua/courses/KNU/101/2014_T2/about - навчальний онлайн-курс «Новітня історія України: від початку Другої світової війни до сучасності»</p> <p>https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:Prometheus+QIRIM101+2021_T2/about - навчальний онлайн-курс «Qırım: Крим – це ми»</p>